Walka o władzę, słabe zdrowie i korupcja

Khin Nyut był jednym z trzech najważniejszych osób birmańskiej junty. Jako członek najwyższych władz wojskowych w 1988 roku brał udział w brutalnym tłumieniu protestów. Wybuchły one po unieważnianiu z dnia na dzień banknotów różnych nominałów.

Społeczeństwo odpowiedziało strajkiem generalnym i pokojowymi demonstracjami.

Na gruncie tym powstała nowa siła polityczna — Narodowa Liga na rzecz Demokracji (NLD), kierowana przez Aung San Suu Kyi, która w 1991 roku otrzymała pokojową nagrodę Nobla. We wrześniu 1988 roku dokonano wojskowego zamachu stanu, a władzę przejęła Rada do spraw Przywrócenia Ładu i Porządku w Państwie, na czele z Saw Maungiem. Aresztowano opozycjonistów i rozpoczęto krwawe represje, zamknięto wszystkie uczelnie. Odrzucono ideologię socjalistyczną, zapowiedziano przywrócenie gospodarki rynkowej i wolne wybory. W ramach „kursu narodowego” zmieniono 1989 nazwę kraju na Myanmar (nawiązującą do pradawnych Mranma); nazwa stolicy również uległa zmianie z Rangunu na Yangon, co miało utrudnić śledzenie wydarzeń przez światową opinię publiczną.

Kiedy w 2003 roku Khin Nyunt zapowiadał nawiązanie dialogu z opozycją, a także narodową konwencję w sprawie opracowania nowej konstytucji oraz prowadzącej ku demokracji „mapy drogowej", pojawiły się spekulacje, że w wojskowej juncie powstał rozłam - z jednej strony szef armii generał Maung Aye, z drugiej generał Khin Nyunt. W październiku 2004 roku kraj obiegła wiadomość, że Khin Nyunt rezygnuje ze stanowiska ze względu na kłopoty zdrowotne. Wszyscy zdawali sobie jednak sprawę, że jest to jedynie eufemizm oznaczający dymisję. O tym, że obserwatorzy się nie mylili, opinia społeczna przekonała się 22 lipca 2005 roku, kiedy Khin Nyunt w wyniku procesu, w obliczu ośmiu zarzutów m.in. o korupcję i łapownictwo, został skazany na 44 lata więzienia w zawieszeniu.

Usunięcie Khin Nyunta ze stanowiska dowodziło o umacnianiu się wpływów zwolenników twardej linii wobec opozycji. Agencja Associated Press w 2004 roku powołując się na doniesienia wietnamskiego wywiadu podała, że usunięcie szefa rządu było długo planowanym posunięciem. Wcześniej zrobiono to z osobami związanymi z Khin Nyuntem – ministrem rolnictwa i transportu oraz ministrem i wiceministrem spraw zagranicznych. Tuż przed wydarzeniami z lipca 2005 roku, w stolicy miała miejsce walka o władzę między szefem rządu a liderem wojskowej junty, generałem Tan Shwe. Usunięcie Khin Nyunta oznaczało zwycięstwo twardogłowych generałów, a oskarżenia o korupcję, podczas procesu toczącego się za zamkniętym drzwiami, tylko to potwierdzały. Z kolei areszt domowy, jaki zdecydowano się zastosować wobec Khina Nyunta wskazywał na nieoficjalne porozumienie pomiędzy liderami, które stanowi o względnym immunitecie.

Również dwóch synów byłego premiera zostało skazanych. Pozostali oskarżeni, tj. 38 oficerów wywiadu wojskowego zostało skazanych na kary od 20 do 100 lat więzienia.

Źródła: burmatoday.net; orientexpat.com; pl.wikipedia.org; polska-azja.pl; encyklopedia.pwn.pl; wprost.pl; irrawaddy.org

Opublikowano w dniu 22.07.2016 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA